

Ἦτο καλὴ δι' αὐτόν, καίτοι μὴ ἔχοντα εἰμὴ τὴν πικρὰν εὐχαρίστησιν τῆς ἐκδικήσεως. Πῶς θὰ συνέτριβε τοὺς Σουβραί!

Καὶ τὴν Σολάνζην!

Θὰ τῇ ἐπλήρωνε τὴν προδοσίαν, τὴν βδελυγμίαν τῆς! Ὅποιον βίον τῇ παρεσκεύαζεν! Ἀ! Ἠγάπα τὸν Ρωμαῖον Τρεμόρ! Ἦτο λοιπὸν πλεκτάνη, καὶ ἐκ φιλοδοξίας διὰ τὸν υἱὸν τῆς ἐδέχθη νὰ παίξῃ τὴν βδελυρὰν κωμωδίαν τοῦ γάμου, ἐνῶ ἀπόρρυσιν εἶχεν, ὡς πρότερον, ν' ἀντισταθῇ.

Θὰ ἦτο ἡδὴ εὐχαριστημένη! Ἀλλ' ἡ χαρὰ τῆς ὀλίγον θὰ διήρκει.

— Ναί, στρατηγέ, εἶπε, πρέπει νὰ ὑπερκασισθῶμεν, νὰ παλαίσωμεν· πρέπει νὰ ζήσωμεν! Ἡ ζωὴ εἶναι ὥραία!

Καὶ ἔλαβεν ἀπὸ τοῦ βραχίονος τὸν φόν Γκέμπεν καὶ ἔσυρεν αὐτόν.

Ἐβάδιζον ἐπὶ πολὺ.

Ὁ μαρκήσιος ἦν ὅλος χαρὰ.

— Ἐπιστεύσατε ὅτι σὰς ἐπρόδωσα, στρατηγέ, εἶπε.

— Μὰ τὴν πίστιν μου! Αὐτὸ ἔδειχνε...

— Εἴχετε ἄδικον. Δὲν προσέβαλον σὰς, ἀλλ' ἐμέ. Ἐνυμφεύθην κόρην, τὴν ὁποίαν εἶχον τὴν ἀδυναμίαν νὰ λατρεύω. Τὴν ἤθελαν χήραν καὶ ἐλευθέραν! Σεῖς ἐχρησιμεύσατε ὡς πρόφασιν· ἐγὼ ἤμην τὸ θυμὰ, ἀλλ' ἀπέτυχον.

Ὁ φόν Γκέμπεν ἐσκέφθη ὅτι ἡ ἀποτυχούσα αὕτη προσβολὴ ἀκριβὰ τῷ ἐκόστισεν.

Ὅτε καθ' ὁδὸν ὁ μαρκήσιος τῷ ἐξήγησε τὴν καταστροφὴν τῶν τειχῶν τῆς λίμνης καὶ τὸν κατακλυσμὸν, ὅστις ἐκεῖθεν προέκυψε, δὲν ἠδυνήθη νὰ μὴ κραυγάζῃ:

— Ἀλλὰ χωρὶς πολλὰ λόγια αὐτὸ εἶναι πνεῦμα· αὐτὸ ἄνθρωπος πολὺ δυνατό· νὰ πῇ κανεὶς τὸ ντίκιο.

Κατὰ τὴν μίαν καὶ ἡμίσειαν ὥραν τῆς πρωίας οἱ δύο σύντροφοι, κατασταθέντες φίλοι ὡς ἄλλοτε καὶ στενότερον συνδεμένοι ὡς ἐκ τοῦ κοινοῦ τῆς συμφορᾶς, εἶδον ἐνώπιόν των χέρσον γῆν ἐγκατεσπαρμένην ἐκ σχοίνων καὶ θάμνων, τοῖχον ἐκ λίθων, περιβάλλοντα μεγάλην ἔκτασιν βοσκίμων γαιῶν.

Εἰς τὸ βάθος τοῦ περιφράγματος τούτου ὑπῆρχεν ἀγροτικὸς οἶκος, ἔχων ἐκατέρωθεν δύο μακρὰς πτέρυγας.

Οἱ δύο ἄνδρες ἐπλησίασαν μετὰ προφυλάξεως εἰς τὸν οἶκον τοῦτον τὸν βεβυθισμένον ἐν βαθυτάτῳ σκότει.

Ὅταν ἐστράφησαν πρὸς τὸ ὀπίσθεν μέρος τοῦ τοίχου, τότε μόνον εἶδον ἀμυδρὸν φῶς, ἐξερχόμενον ἀπὸ μικροῦ παρὰ τοῦ οὐρου.

Ὁ μαρκήσιος ἀνηγέρθη ἐπὶ τῶν ἄκρων τῶν ποδῶν του.

Ἐντὸς εὐρυχώρου μαγειρείου ἀνὴρ καὶ γυνὴ ἐκάθηντο ἐνώπιον μεγάλης ἐστίας, ἐν ᾗ ἐκαίοντο τὰ τελευταῖα λείψανα δεματίου ξύλων.

— Εἶναι μόνοι, ἐσκέφθη ὁ κύριος δὲ Τανναί· καὶ τοῦτο εὐτύχημα.

Καὶ ἔκρουσε σιγὰ τὸ παράθυρον.

Κύων ποιμενικός, κοιμώμενος εἰς γωνίαν τινὰ ὕψωσε τὴν κεφαλὴν καὶ ἤρξατο γαυγίζων.

Ὁ ἀνὴρ ἀφύπνισθεις ἐδοκίμασε νὰ τὸν καταπραύνη, ἀλλ' ἰδὼν ὅτι ὁ κύων ὑλάκει δυνατώτερον, ἠγέρθη καὶ ἐπλησίασεν εἰς τὸ παράθυρον μετὰ δισταγμοῦ.

— Ποιὸς εἶν' ἐκεῖ; ἠρώτησεν.

— Ἀνοιξε, μπάμπια Γκυσάρ.

— Σὲ ποῖόν.

— Εἰς τὸν μαρκήσιον δὲ Τανναί.

— Τὸν ἀφέντη μας;

— Κάμε γρήγορα, ἂν θέλῃς νὰ σώσῃς τὴν ζωὴν μας.

— ὦ! ἐσκέφθη ὁ χωρικός, ἂν εἶχα αὐτὴν τὴν τύχη καὶ θὰ ἐκέρδιζα.

Καὶ ἀνάψας λύχνον ἔσυρε τὸν σύρτην καὶ πλησιάζων τὸ φῶς πρὸς τὸ πρόσωπον τοῦ μαρκησίου:

— Εἰσθε σεῖς πραγματικῶς, κύριε, εἶπε, συγχωρήσατέ με. Ἐμβῆτε λοιπόν, εἰσθε 'στὸ σπίτι σας.

K'

Ὁ χωρικός ἔσπευσε νὰ ρίψῃ ἕτερον δέμα ξύλων ἐν τῇ ἐστίᾳ.

Ἐν τῇ ἀγορίκᾳ ξύλῳ εἶχον ἄφθονα· ἡ μόνη συγκομιδὴ των ἦτο φρύγανα καὶ θάμνοι.

Ἡ γυνὴ τοῦ κηπουροῦ ἦτο μελάγχρους, ἰσχνὴ καὶ δύσμορφος, ἐρκίνοτο δὲ πεντηκοντούτις περίπου.

Ὁ ἀνὴρ ἦτο βραχύς, πνευματώδης καὶ τόσῳ μελάγχρους, ὅσῳ καὶ ἡ σύζυγος αὐτοῦ. Ἀμφότεροι εἶχον τὸ ὄμμα λάμπον καὶ τὴν φυσιογνωμίαν πανοῦργον.

Θὰ ἔλεγέ τις ὅτι ἦσαν βοεμοὶ ἡλιοκαεῖς καὶ κατεστραμμένοι ὑπὸ τοῦ ἀέρος.

Ἡ πενία καίει καὶ καταστρέφει πρὸ τῆς ὥρας, ὡς ὁ ἥλιος τῆς μεσημβρίας.

Ἡ οἰκία περιεῖχε μόνον τ' ἀπολύτως ἀναγκαῖα ἐπιπλα.

Μίαν τράπεζαν μεγάλην καὶ μακράν, καθίσματα, σκευοθήκην μὲ τριβλία ἐξ ὀπτῆς γῆς, λαγήνους τινὰς καὶ τρεῖς ἢ τέσσαρας χύτρας. Καὶ οὐδὲν πλέον.

Ἄκρα καθαριότης πανταχοῦ.

Ἐν ταῖς γωνίαις ἦσαν συνεσωρευμένα ξύλα.

Οἱ Γκυσάρ κατῴκουν ἐκεῖ κληρονομικῶς ἀπὸ ἐκατὸ καὶ πλέον ἐτῶν ἐν τῇ χειροτέρᾳ τῶν ἐπαύλειων τοῦ Σεβάν· ἀλλὰ τὴν ἡγάπων, ὡς οἱ Ἑσχυμῶδοι ἀγαπᾷ τοὺς πάγους των καὶ τοὺς ἀγόνους αὐτῶν λόφους. Ἐργαζόμενοι ἄνευ ἀμοιβῆς καὶ μόνον δι' ἄρτου τρεφόμενοι, διὰ τοὺς πολλοὺς αὐτῶν κόπους.

[Ἐπεται συνέχεια].

*K.

IOANNOS BALERA

ΠΕΠΙΤΑ ΧΙΜΕΝΕΣ

[Συνέχεια]

Ἐν αὐτῇ τῇ τερπνῇ ἀσκήσει εὐρίσκειτο ὁ κόμης, ὅτε κατὰ κακὴν τύχην ἔφθασεν ὁ δὸν Λουδοβίκος καὶ ὁ Κουρρῆτος καὶ εἰσῆλθον ἐν τῷ κύκλῳ τῶν ἀκροατῶν τοῦ κόμητος, οἵτινες παρεμέρισαν ὅπως τοὺς

ὑποδεχθῶσιν. Ὁ δὸν Λουδοβίκος, ὡς ἐκ διαβολικῆς συνεργείας, συννητήθη πρόσωπον πρὸς πρόσωπον μετὰ τοῦ κόμητος, ὅστις ἔλεγε τὰ ἐξῆς:

— Δὲν εἶνε ἀσχημον ζῶον αὐτὴ ἡ Πεπίτα Χιμένες. Μὲ περισσοτέραν φαντασίαν καὶ περισσότερον στόμφον ἀπὸ τὴν βασιλισσαν Micomicona, ζητεῖ νὰ μᾶς κάμῃ νὰ λησμονήσωμεν ὅτι ἐγεννήθη καὶ ἀνετράφη ἐν τῇ ἀθλιότητι, μέχρις οὗ ὑπανδρεύθη ἐκεῖνον τὸν ρακενδύτην, ἐκεῖνον τὸν παληόγερον, ἐκεῖνον τὸν κατηραμένον τοκογλύφον, τοῦ ὁποίου ἐπῆρε τὰ χρήματα του. Ἡ μόνη καλὴ πράξις τὴν ὁποίαν ἔκαμε κατὰ τὴν ζωὴν τῆς ἡ χήρα αὐτῆς, ἦτο ὅτι συνεφώνησε μὲ τὸν Σατανᾶ, καὶ ἔστειλε γρήγορα εἰς τὴν κόλασιν τὸν βλάκα τὸν σύζυγόν της, καὶ ἠλευθέρωσε τὴν γῆν τοιοῦτου μολύσματος καὶ τοιαύτης πανώλους. Τώρα τὸ ἔρριψε εἰς τὴν ἀρετὴν καὶ τὴν τιμιότητα. Καλὸ θὰ ἦνε αὐτό! Κύριος οἶδε, ἂν δὲν τὰ ἐμπλεξε μὲ κανένα ὑπερέτην της, καὶ γελᾷ μὲ τὸν κόσμον ὡς ἄλλη Ἀρτεμισία.

Πρόσωπα συνεσταλμένα μὴ ἀναμειγνύομενα δηλαδὴ εἰς συναθροίσεις ἀνδρῶν, μόνον θὰ σκανδαλισθῶσιν ἀναμφιβόλως ἐκ τῆς τοιαύτης γλώσσης, ἥτις θέλει φανῇ αὐτοῖς ἀθυρόστομος καὶ βάνανυσος μέχρις ἀπιστεῦτου. Ἀλλ' ὅσοι γνωρίζουσι τὸν κόσμον, θὰ ὁμολογήσωσιν ὅτι ἡ γλῶσσα αὕτη εἶναι λίαν ἐν χρήσει ἐν αὐτῷ, καὶ ὅτι αἰκαλλίτεροι κυρίαί, αἱ τιμιώτεραι δέσποιναί γίνονται συνήθως ἀντικείμενα κακολογιῶν οὐχ' ἥττον ἀτίμων καὶ βαναύσων ἐν ἔχουσιν ἐχθρόν τινα, καὶ ἐὰν ἀκόμη δὲν ἔχωσι τοιοῦτον, διότι συχνάκις ὁ κόσμος ψιθυρίζει, ἡκάλλιον εἰπεῖν, ὑβρίζει καὶ ἀτιμάζει γεγωνυῖα τῇ φωνῇ, χάριν ἀπλῆς ἀστειότητος καὶ εὐφυιολογίας.

Ὁ δὸν Λουδοβίκος, ὅστις ἀπὸ παιδίον ἦτο εἰθισμένος νὰ μὴ αὐθαδιάζῃ οὐδεὶς ἐπὶ παρουσίᾳ του, οὐδὲ νὰ λέγῃ τι ὕπερ ἡδύνατο νὰ τὸν ἐνοχλήσῃ, διότι κατὰ τὴν παιδικὴν αὐτοῦ ἡλικίαν τὸν περιεστοίχιζον θεράποντες καὶ ἄνθρωποι τῆς ὑπηρεσίας τοῦ πατρός του, προσέχοντες μόνον εἰς τὰς ἐπιθυμίας αὐτοῦ, κατόπιν δὲ ἐν τῷ Ἱεροσπουδαστηρίῳ, καὶ ὡς ἀνεψιὸς τοῦ ἐφημερίου, καὶ πρὸ πάντων διότι τῷ ἤξιζεν, οὐδεμίαν ἀντίρρησην εὕρισκεν οὐδέποτε, τοῦναντίον τὸν ὑπελήπτοντα καὶ τὸν ἐκολάκευον, ἡσθάνθη ἔκτακτόν τινα κατάπληξιν, ἀπέμεινεν ὡς κεραυνόπληκτος, ὅτε εἶδε τὸν ἀχρεῖον κόμητα διασύροντα, κηλιδοῦντα καὶ καλύπτοντα ὑπὸ ἀκαθάρτου βορβόρου τὴν τιμὴν τῆς γυναικὸς ἣν ἡγάπα. Καὶ ὅμως πῶς νὰ τὴν ὑπερασπισθῇ; Δὲν ἔκρουπτεν εἰς ἑαυτόν, ὅτι ἂν καὶ δὲν ἦτο σύζυγος, οὐδ' ἀδελφός, οὐδὲ συγγενὴς τῆς Πεπίτας, ἡδύνατο νὰ θραύσῃ τὴν κεφαλὴν του δι' αὐτὴν ὡς ἱππότης, ἀλλὰ διέβλεπε τὸ σκάνδαλον ὕπερ ἤθελε προξενήσῃ τοῦτο, ἀφοῦ οὐδεὶς ἐκ τῶν παρόντων, καίτοι μὴ ἱερέων, ὑπερησπίζετο τὴν Πεπίταν, τοῦναντίον μάλιστα πάντες ἐγέλων ἐπὶ τῇ εὐφυίᾳ καὶ ταῖς χαριτολογίαις τοῦ κόμητος. Αὐτὸς δέ, σχεδὸν λειτουργὸς ἤδη ὢν τοῦ

Θεοῦ τῆς εἰρήνης, δὲν ἠδύναντο νὰ διαψεύσῃ αὐτόν, καὶ νὰ ἐκτεθῇ ἐρίζων πρὸς τὸν ἀναιδῆ κόμητα.

Ὁ δὸν Λουδοβίκος ἀπεφάσισε νὰ σιωπήσῃ καὶ νὰ ἀπέλθῃ. Ἀλλ' ἡ καρδιά του δὲν συνήνεσε, καὶ προσπαθὼν νὰ ὑποδυθῇ κύρος, ὅπερ οὐδ' ἡ νεανικὴ ἡλικία του, οὐδὲ τὸ πρόσωπόν του, ἐφ' οὗ ὑπῆρχον περισσότερος χνοὺς ἢ γένειον, οὐδ' ἡ παρυσία του εἰς τὸ μέρος ἐκεῖνο ἐπέτρεπον, ἤρχισε νὰ ὁμιλῇ μετ' ἀγαθοῦς εὐγλωττίας κατὰ τῶν κακολογούντων, καὶ νὰ ἐπιτιμῇ κατὰ πρόσωπον τὸν κόμητα μετὰ χριστιανικῆς ἐλευθεροστομίας καὶ σοβαροῦ τόνου, διὰ τὴν ἀσχημοσύνην τῆς ποταπῆς πράξεώς του.

Ἦτο φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ, ἡ καὶ χειρὸν τοῦτου. Ὁ κόμης ἀπήντησε διὰ χλευασμῶν καὶ βανασύων ἀστειοτήτων εἰς τὴν ὁμιλίαν του. Ὁ ὄχλος, μετὰ τῶν ὁποίων εὐρίσκοντο οὐκ ὀλίγοι ξένοι, ἐτέθη μετὰ τὸ μέρος τοῦ γελωτοποιοῦ, ὅσον καὶ ἂν αὐτὸς ἦτο ὁ δὸν Λουδοβίκος, ὁ υἱὸς τοῦ Δημάρχου.

Αὐτὸς ὁ Κουρρῆτος, ὅστις δὲν ἤξιζε τίποτε, καὶ ἦτο ἐλαφρόνους, ἂν καὶ δὲν ἐγέλασε, δὲν ὑπερήσπισεν ὅμως τὸν φίλον του, ὅστις ἀπεφάσισε νὰ ἀπέλθῃ, τεθλιμμένος καὶ τεταπεινωμένος ὑπὸ τὸ βάρος τῶν βανασύων ἐκείνων ἐμπαιγμῶν.

— Αὐτὸ μοῦ ἔλειπε — ὑπετονθόρισε ὁ πτωχὸς Λουδοβίκος, ὅταν ἔφθασεν εἰς τὴν οἰκίαν του, καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸ δωμάτιόν του, δυσηρεστημένος καὶ κακομεταχειρισμένος ἐκ τῶν μυκτηρισμῶν, οὓς αὐτὸς ἐθεώρει ὑπερβολικούς καὶ ἀνυποφόρους. Ἐρρίφθη ἐπὶ τῆς ἔδρας, καταβεβλημένος καὶ ἀποτεταρρημένος, καὶ ἀπειροὶ ἰδέαι ἀντιφατικαὶ ἐπλήθυνον εἰς τὸν νοῦν του.

Τὸ αἷμα τοῦ πατρός του, ὅπερ ἔβραζεν εἰς τὰς φλέβας του, τῷ ἐξήγειρε τὴν ὀργήν, καὶ τὸν παρώτρυνε νὰ ἀποδυθῇ τὰ ἱερὰ ἐνδύματα, ὡς ἐν ἀρχῇ τὸν συνεβούλευον ἐν τῷ χωρίῳ, καὶ νὰ πληρώσῃ κατόπιν ἐπαξίως τὸν κύριον κόμητα.

Ἀλλ' ὅλον τὸ μέλλον ὅπερ εἶχε ἤδη πλάσει δι' αὐτόν κατεστρέφετο ἀμέσως, καὶ ἔβλεπε τὸν ἐφημέριον ἀπαρνούμενον αὐτόν. Καὶ αὐτὸς ἔτι ὁ Πάπας, ὅστις εἶχεν ἤδη στείλῃ τὴν Ποντιφικὴν ἀδειαν ὅπως χειροτονηθῇ ἱερεὺς πρὸ τῆς κεκατονισμένης ἡλικίας, καὶ αὐτὸς ὁ μητροπολίτης, ὅστις ἐμερίμνησε περὶ τῆς ἀδείας ταύτης, βασιζόμενος ἐπὶ τῆς δεδοκιμασμένης ἀρετῆς του, τῆς στερεᾶς ἐπιστήμης του καὶ τῆς σταθερᾶς ἀποφάσεώς του, ἀναπαρίσταντο πρὸ αὐτοῦ ὅπως τὸν ἐπιπλήξωσιν.

Ἐσκέπτετο κατόπιν τὴν ἀστείαν θεωρίαν τοῦ πατρός του ὡς πρὸς τὸ συμπληρωματικὸν ἐπιχειρήμα, πρὸς κατάπεισιν, ὅπερ μετεχειρίζοντο ὁ ἀπόστολος Ἀγιὸς Ἰάκωβος, οἱ ἐπίσκοποι τοῦ Μεσαιῶνος, ὁ Ἀγιὸς Ἰγνατίος Λοιόλας καὶ ἄλλοι, καὶ δὲν τῷ ἐφαίνετο τόσον κικῆ ἢ θεωρία

αὕτη, καὶ σχεδὸν μετεμελεῖτο, διότι δὲν τὴν ἔθεσεν εἰς πρᾶξιν.

Ἀνεμινύσκειτο πρὸς τοῦτοις τὴν συνήθειαν ἣν εἶχεν ὀρθόδοξός τις διδάσκαλος διακεκριμένος Πέρσης φιλόσοφος ἐκ τῶν συγχρόνων, ἀναφερομένην ἐν τινὶ βιβλίῳ νεωστὶ γραφέντος περὶ τῆς χώρας ἐκείνης, συνήθειαν ἣτις συνίστατο εἰς τὴν διὰ πικρῶν ἐπιτιμήσεων τιμωρίαν τῶν μαθητῶν καὶ ἀκροατῶν ἐκείνων, οἵτινες περιέπαιζον τὸ μάθημά του ἢ δὲν ἐπρόσεχον· καὶ ἂν τοῦτο δὲν ἤρκει, κατήρχετο τῆς ἔδρας μετὰ τὸ ξίφος ἀνὰ χεῖρας, καὶ ἐδίδεν εἰς ἕκαστον ἐξ αὐτῶν ἓν κύπημα διὰ τῆς σπάθης. Ἡ μέθοδος αὕτη ἦτο τελεσφόρος, ἰδίως κατὰ τῆς ἀντιλογίας, ἂν καὶ ὁ ρηθεὶς φιλόσοφος εἶχε συναντήσῃ ποτὲ συνανταγωνιστὴν τινα τοῦ αὐτοῦ εἶδους, ὅστις τῷ ἐπεδασίλευσε μίαν τεραστίαν οὐλὴν διὰ τῆς σπάθης ἐπὶ τοῦ προσώπου του.

Ὁ δὸν Λουδοβίκος ἐν τῷ μέσῳ τῆς λύπης καὶ κακοδιαθεσίας του, ἐγέλασε διὰ τὸ κωμικὸν τῆς ἀναμνήσεως. Εὐρίσκειν ὅτι δὲν θὰ ἔλλειπον ἐν Ἰσπανίᾳ φιλόσοφοι, οἵτινες ἤθελον ἀποδεχθῇ εὐχαρίστως τὴν περσικὴν μέθοδον· καὶ ἂν αὐτὸς δὲν τὴν παρεδέχετο ἐπίσης, δὲν προήρχετο τοῦτο ἐκ φόβου πρὸς τὴν οὐλὴν, ἀλλ' ἐκ θεωριῶν ἐπαξιοτέρων καὶ εὐγενεστέρων.

Ἐπύρχοντο τέλος σκέψεις ἀγαθώτεραι ἐν τῷ πνεύματί του καὶ τὸν παρεμύθουν ὀλίγον.

— Ἐκαμα κἀκίστα, ἐσκέπτετο, ὁμιλήσας ἐκεῖ· ἔπρεπε νὰ σιωπήσω. Ὁ κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός, εἶπε· «Μὴ δότε τὸ ἅγιον τοῖς κυσί· μὴδὲ βάλῃτε τοὺς μαργαρίτας ὑμῶν ἐμπροσθεν χοίρων, μήποτε καταπατήσωσιν αὐτοὺς ἐν τοῖς ποσίν αὐτῶν, καὶ στραφέντες ρίψωσιν ὑμᾶς». Ἀλλ' ὅχι. Διατί νὰ παραπονεθῶ; Διατί νὰ ἀποδώσω ὕβριν ἀντὶ ὕβρεως; Διατί νὰ ἡττώμαι ὑπὸ τῆς ὀργῆς; Πολλοὶ ἅγιοι Πατέρες εἶπον· «Ἡ ὀργὴ εἶνε χεῖρων τῆς αἰσχρότητος παρὰ τοῖς ἱερεῦσιν». Ἡ ὀργὴ τῶν ἱερέων ἐγένετο πρόξενος νὰ ρεύσωσι πολλὰ δάκρυα, καὶ νὰ ἐπέλθωσιν ἀπειρα δεινά. Ἡ ὀργὴ αὕτη, τρομερὰ σύμβουλος, ἴσως παρέπεισεν αὐτούς, ὅτι ἦτο ἀνάγκη οἱ λαοὶ νὰ χύσωσιν αἷμα ὑπὸ τὴν θείαν κατάθλιψιν, καὶ παρέστησε πρὸ τῶν ἐρυθρῶν ὀφθαλμῶν των τὴν ὀπτασίαν τοῦ Ἡσαίου, καὶ εἶδον αὐτοὶ καὶ ἐδειξαν εἰς τοὺς φανατικούς ὀπαδοὺς των, τὸν ἡμερον προφήτην μεταβληθέντα εἰς ἀδυσώπητον ἐκδικητὴν, κατερχόμενον ἐκ τῆς κορυφῆς τοῦ Ἐδῶν, ὑπερήφανον ἐπὶ τῇ πληθύνει τῆς δυνάμεώς του, καταπατοῦντα τὰ ἔθνη, ὅπως ὁ χωρικός καταπατεῖ τὰς σταφυλὰς ἐν τῷ λινῷ, μετὰ τὸ ἐνδυμα ἄνυφωμένον, καὶ κεκελυμμένον ὑπὸ αἵματος μέχρι τῶν μηρῶν! Ἀ! οὐχί, Θεέ μου! Μέλλω νὰ γίνω λειτουργός σου· σὺ εἶσαι Θεὸς εἰρήνης, καὶ κυριωτέρα μου ἀρετὴ ὀφείλει νὰ ᾔηται ἡ πραότης. Ὡς γινώμων μου πρέπει νὰ εἶνε ἐκεῖνο ὅπερ ἐδίδασκεν ὁ υἱός σου, ὁμιλῶν ἐπὶ τοῦ ὄρους. Οὐχὶ ὀφθαλμὸν ἀντὶ

ὀφθαλμοῦ καὶ ὀδόντα ἀντὶ ὀδόντος νὰ ἀποδίδωμεν, ἀλλὰ νὰ ἀγαπῶμεν τοὺς ἐχθροὺς ἡμῶν. Σὺ ἀνατέλλεις ἐπὶ δικαίους καὶ ἀμαρτωλοὺς, καὶ διαχέεις ἐπὶ πάντας τὸν γόνιμον ὑετὸν τῶν ἀνηκούστων εὐεργεσιῶν σου. Σὺ εἶ ὁ πατὴρ ἡμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς, καὶ ὀφείλομεν νὰ ὦμεν τέλειοι ὡς σὺ, συγχωροῦντες τοὺς ὑβριστὰς ἡμῶν καὶ παρακαλοῦντές σε νὰ τοὺς συγχωρήσῃς, διότι ἀγνοοῦσι τί πράττουσι.

»Πρέπει νὰ ἐνθυμηθῶ τοῖς μακαρίσμοις:

«Μακάριοι ἐστέ, ὅταν ὀνειδίσωσιν ὑμᾶς καὶ διώξωσι καὶ εἰπωσι πᾶν πονηρὸν ῥῆμα καθ' ὑμῶν ψευδόμενοι».

»Ὁ ἱερεὺς ἐκεῖνος, ὅστις μέλλει νὰ γίνῃ ἱερεὺς, πρέπει νὰ ᾔηται ταπεινός, εἰρηνικός, πρὸς τὴν καρδίαν.

»Οὐχὶ ὅπως ἡ δρὺς, ἣτις ὑψοῦται ὑπερήφανος, ἕως ὅτου ὁ κεραυνὸς τὴν προσβάλῃ, ἀλλ' ὡς τὰ ἀρωματώδη φυτάρια τῶν δασῶν, καὶ τὰ μετριόφρονα ἀνθύλια τῶν λειμῶνων, ἅτινα ἀφίνουσιν ἡδύτερον καὶ τερπνότερον ἄρωμα, ὅταν ὁ χωρικός τὰ καταπατεῖ».

Εἰς τοιαύτας καὶ ἄλλας τοιοῦτου εἶδους σκέψεις βεβυθισμένος ὁ δὸν Λουδοβίκος, διήλθε τὰς ὥρας μέχρι τῶν τριῶν, καὶ ὁ δὸν Πέτρος, ὅστις τότε εἶχεν ἐπιστρέψει ἐκ τῆς ἐξοχῆς, εἰσῆλθεν εἰς τὸ δωμάτιον τοῦ υἱοῦ του διὰ νὰ τὸν προσκαλέσῃ εἰς τὸ φαγητόν. Ἡ ἐγκάρδιος φαιδρότης τοῦ πατρός του, αἱ ἀστειοτήτες του, τὰ διάφορα δειγμάτια τῆς ἀγάπης του, δὲν ἴσχυσαν νὰ ἀποσπάσωσι τὸν Λουδοβίκον ἀπὸ τῆς μελαγχολίας του, οὐδὲ νὰ ἀνοίξωσι τὴν δρεξίν του. Μόλις ἔφαγε. Μόλις ὁμιλήσεν ἐπὶ τῆς τραπέζης.

Καίτοι τὰ μέγιστα λυπηθεὶς διὰ τὴν σιωπηλὴν ταύτην θλίψιν τοῦ υἱοῦ του, ἣτις ἠδύναντο νὰ παραβλάψῃ πως, καίτοι ἀκαίαν, τὴν ὑγείαν του, ὁ δὸν Πέτρος, καθ' ὃ ἐγειρόμενος κατὰ τὴν χαρὰν καὶ κοπιᾶζων πολὺ διαρκούσης τῆς ἡμέρας, ἀφοῦ ἐκάπνισε καλὸν σιγάρον ἀθάνατος ὡς ἐπιδόρπιον, συνοδεύων αὐτὸ μετὰ κυμβίον καφέ, καὶ μικρὸν ποτήριον ρακῆς ἀνισούχου, αἰσθανόμενος κόπωση, ἀπῆλθε, κατὰ τὴν συνήθειάν του, νὰ κοιμηθῇ τὸν κανονικὸν αὐτοῦ δώρον ἢ τριῶρον μεταμεσημβρινὸν ὕπνον.

Ὁ δὸν Λουδοβίκος ἐφρόντισε καλῶς νὰ μὴ διακοινώσῃ εἰς τὸν πατέρα του τὴν προσβολήν, ἣν τῷ ἔκαμεν ὁ κόμης Χενακαθάρ. Ὁ πατὴρ του, ὅστις δὲν ἦτο χαρκατῆρος τόσον ἀνεκτικοῦ, ἤθελεν ὁρμήσει πάραυτα, ὅπως λάβῃ τὴν ἐκδίκησιν, ἣν αὐτὸς δὲν ἔλαβεν.

Μόνος ἦδη ἀπομεινῶς ὁ δὸν Λουδοβίκος, ἀφῆκε τὸ ἐστιατήριον, ὅπως μὴ βλέπῃ οὐδένα, καὶ ἐπανέστρεψεν εἰς τὴν μόνωσιν τοῦ δωματίου του, ἵνα βυθισθῇ περισσότερον εἰς τὰς σκέψεις του.

Ἐπὶ μακρὸν ἦτο βεβυθισμένος εἰς τὰς σκέψεις ταύτας καθήμενος παρὰ τὸ γραφεῖόν του, ἔχων τοὺς ἀγκῶνας ἐπ' αὐτοῦ,

και την παρειάν ἐστηριγμένην ἐπὶ τῆς δεξιᾶς χειρός, ὅτε ἤκουσε μικρὸν τινὰ θόρυβον. Ἀνῆγειρε τοὺς ὀφθαλμούς, καὶ εἶδε πλησίον του τὴν Ἀντωνίαν, ἥτις εἶχε διεισδύσει ὥς εἰ σκιά τις, καίτοι τοσοῦτον σωματώδης, καὶ ἦτις τὸν παρετῆρει προσεκτικῶς καὶ μετὰ τινος οἴκτου μεμιγμένον μετ' ὀργῆς.

Ἡ Ἀντωνία εἶχεν εἰσχωρήσει ἔως ἐκεῖ, χωρὶς κανεῖς νὰ τὴν ἐννοήσῃ, ἐπωφελομένη τοῦ χρόνου, καθ' ὃν ἔτρωγον οἱ ὑπηρέται καὶ ὁ δὸν Πέτρος ἐκοιμήτο, καὶ εἶχεν ἀνοίξει τὴν θύραν, καὶ ἐπανακλείσει αὐτὴν κατόπιν, τοσοῦτον ἡσύχως, ὥστε ὁ δὸν Λουδοβίκος καὶ ἀφηρημένος τόσον ἐὰν δὲν ἦτο, πάλιν δὲν θὰ ἠδύνατο νὰ τὴν ἀκούσῃ.

Ἡ Ἀντωνία ἤρχετο ἀποφασιστικῶς, ὅπως ἀρχίσῃ μετὰ τοῦ δὸν Λουδοβίκου συνδιάλεξιν σοβαρωτάτην. Ἀλλ' ἀκριβῶς δὲν ἐγνώριζε τί ἐσκόπευε νὰ τῷ εἴπῃ. Ἐν τούτοις εἶχεν εὐχηθῇ εἰς τὸν Θεὸν ἢ εἰς τὸν διάβολον, τίς οἶδε, νὰ λύσῃ τὴν γλῶσσάν της, καὶ νὰ τῇ πέμψῃ λέξεις, καὶ λέξεις οὐχὶ χονδροειδεῖς καὶ βαναύσους, ἐξ ἐκείνων τὰς ὁποίας συνήθως μετεχειρίζετο, ἀλλ' ἐπιμελετημένας, κομψὰς καὶ καταλλήλους διὰ τὰς εὐγενεῖς σκέψεις καὶ τὰ ὠραῖα πράγματα, τὰ ὁποῖα ἐσκέπτετο ὅτι ἐνόμιζε πρέπον νὰ τῷ ἐκφράσῃ.

Ἰδὼν τὴν Ἀντωνίαν ὁ δὸν Λουδοβίκος συνοφρυώθη, ἔδειξε καλῶς διὰ τῶν μορφασμῶν του ὅτι τὸν δυσχερῆσται ἡ ἐπίσκεψις ἐκείνη, καὶ εἶπεν ἀποτόμως:

— Διὰ τί ἦλθες ἐδῶ; Πῆγαινε.

— Ἐρχομαι νὰ σοῦ ζητήσω λόγον διὰ τὴν κόρην μου, ἀπήντησεν ἡ Ἀντωνία ἀτάραχος, καὶ δὲν θὰ φύγῃ ἂν δὲν μοῦ τὸν δώσῃς.

Ἀμέσως δὲ ἔσυρε κάθισμα παρὰ τὴν τράπεζαν, καὶ ἐκάθισεν ἀπέναντι τοῦ δὸν Λουδοβίκου τολμηρῶς καὶ ἀτάραχος.

Ὁ δὸν Λουδοβίκος βλέπων ὅτι δὲν ὑπάρχει θεραπεία, ἐκόλασε τὴν δυσἀρεσκείαν του, ὠπλίσθη μετ' ὑπομονῆς, καὶ μετὰ τόνου μαλακωτέρου ἀνεφώνησεν:

— Λέγε ὅ,τι ἔχεις νὰ εἰπῇς.

— Ἐγὼ νὰ σοῦ εἰπῶ, ἐξηκολούθησεν ἡ Ἀντωνία, ὅτι αὐτὸ ποῦ κάμνεις τῆς κυρίας μου εἶνε κακούργημα. Φέρεσαι ὡσὰν θηρίο. Τὴν ἐσκότωσες. Τὴν ἐμάγεψες καὶ ἐκείνο τὸ ἄγγελουδι πάει νὰ πεθάνῃ. Δὲν τρώγει, δὲν κοιμάται, καὶ δὲν ἡσυχάζει καθόλου ἐξ αἰτίας σου. Σήμερον ἐλιποθύμησε δύο τρεῖς φορεῖς μόνο ποῦ ἐσυλλογίσθηκε ὅτι φεύγεις. Καλὴ πρᾶξιν ἔκαμες, πρὶν γίνῃς παπᾶς. Πές μου, κατὰραμένε, γιατί ἦλθες ἐδῶ καὶ δὲν ἔμενες ἐκεῖ πέρα μαζὺ μετὰ τὸν θεὸ σου; Αὐτὴ, ποῦ ἦτον ἐλεύθερη, ποῦ ἦτον κυρία τοῦ ἑαυτοῦ της, ποῦ τὴν ἐπροσκυνοῦσαν τόσοι καὶ τόσοι, χωρὶς νὰ γελασθῇ ἀπὸ κανένα, κατήντησε νὰ πέσῃ 'στὰ δόλια δίκτυα σου. Αὐτὴ ἡ ἀγιωσύνη σου ἡ ψεύτικη θὰ ἦτο, χωρὶς ἄλλο, τὸ δόλωμα ποῦ τῆς ἔβαλες. Μὲ τῆς θεολογίας σου καὶ τῆς ἀγιωτικῆς κουβένταις σου, ἔκαμες 'σὰν τὸν ἀσπλαγχνο καὶ πονηρὸ κυνηγό, ποῦ προσκαλεῖ μετὰ τὸ σφύριγμα τῆς κίχλαις τῆς

ἀθώχαις γιὰ νὰ πέσουν 'στὰ ξόβεργά του.

— Ἀντωνία, ἀπήντησεν ὁ δὸν Λουδοβίκος, ἄφες με ἡσυχον. Πρὸς Θεοῦ, μὴ με βασανίζης. Εἰμαι κακούργος, τὸ ὁμολογῶ. Δὲν ἔπρεπε νὰ κυττάζω τὴν κυρίαν σου. Δὲν ἔπρεπε νὰ τῆς δείξω ὅτι τὴν ἡγάπων' ἀλλ' ἐγὼ τὴν ἡγάπων καὶ τὴν ἀγαπῶ ἀκόμη ἐξ ὅλης καρδίας, καὶ δὲν τῆς ἔδωκα οὔτε φίλτρα οὔτε μαγικά, ἀλλ' αὐτὸν τὸν ἔρωτα τὸν ὁποῖον τρέφω δι' αὐτήν. Εἶνε ἀνάγκη, ἐν τούτοις νὰ παραιτήσω, νὰ λησμονήσω τὸν ἔρωτα τοῦτον. Ὁ Θεὸς μοι τὸν στέλλει φαντάζεσαι ὅτι δὲν εἶνε, ὅτι δὲν θὰ ἦνε φοβερὰ ἡ θυσία τὴν ὁποίαν κάμνω; Ἄς ὀχυρωθῇ καὶ ἡ Πεπίτα δι' ὑπομονῆς, καὶ ἄς κάμῃ τὴν αὐτὴν θυσίαν.

— Καὶ δὲν τῆς δίδεις τοῦλάχιστον αὐτὴν τὴν παρηγορίαν τῆς καυμένης, ἐπανάλαβεν ἡ Ἀντωνία. Τὴν θυσιάζεις θεληματικῶς στὴν ἐκκλησίαν, αὐτὴ τὴν γυναῖκα ποῦ σὲ ἀγαπᾷ, ποῦ εἶνε δική σου, θυμά σου αὐτὴ ὅμως μήπως σὲ ἔχει 'δικό της γιὰ νὰ σὲ θυσιάσῃ; Πῶς νὰ δώσῃ 'ς τὸν Θεὸ πρᾶγμα ποῦ δὲν ἔχει; Νὰ γελάσῃ τὸν Θεό, καὶ νὰ τοῦ εἴπῃ: Θεέ μου, ἀφοῦ αὐτὸς δὲν μ' ἀγαπᾷ, ἐγὼ σοῦ τὸν θυσιάζω οὔτε ἐγὼ δὲν θὰ τὸν ἀγαπήσω πειᾶ. Ὁ Θεὸς δὲν γελοῖεται· μὰ ἂν ὁ Θεὸς ἐγελοῖετανε, θὰ τὸν ἐγελοῦσαν εὐκολὰ μετέτεια δῶρα.

Ὁ δὸν Λουδοβίκος συγκεχυμένος δὲν ἤξευρε τί νὰ ἀπαντήσῃ εἰς τοὺς συλλογισμοὺς τούτους τῆς Ἀντωνίας, σκληροτέρους τῶν παλαιῶν ἐκείνων τσιμπημάτων της. Ἐκτὸς δὲ τούτου, ἀπηξίου νὰ κατέλθῃ εἰς μεταφυσικὰς περὶ τοῦ ἔρωτος συζητήσεις μετὰ τῆς θεραπαινῆς ἐκείνης.

— Ἀλλ' ἄς ἀφήσωμεν, εἶπεν, αὐτὰς τὰς περιττὰς συζητήσεις. Ἐγὼ δὲν ἠμπορῶ νὰ θεραπεύσω τὸ πάθος τῆς κυρίας σου. Τί πρέπει νὰ κάμω;...

— Τί νὰ κάμῃς; διέκοψεν ἡ Ἀντωνία ἤδη τρυφερωτέρα καὶ περιπαθεστέρα καὶ διὰ φωνῆς συγκινητικῆς. Ἐγὼ θὰ σοῦ εἰπῶ τί πρέπει νὰ κάμῃς. Ἄν δὲν ἠμπορῇς νὰ γεατρέψῃς τὴν κόρην μου, τοῦλάχιστον νὰ τὴν παρηγορήσῃς. Δὲν εἶσαι ἅγιος; Λοιπὸν οἱ ἅγιοι συμπάθουν καὶ ἀκόμη εἶνε καὶ γενναῖοι. Μὴ φύγῃς 'σὰν ἕνας δειλός, χωρὶς νὰ τὴν ἀποχαιρετίσῃς. Ἐλα νὰ ἰδῇς τὴν κόρην μου, ποῦ εἶνε ἄρρωστη. Κάμει αὐτὴ τὴν εὐσπλαγχνίαν.

— Καὶ τί θὰ κατορθώσῃς μετὰ τὴν ἐπίσκεψιν αὐτὴν; Θὰ χειροτερεύσω τὸ κακὸν ἀντὶ νὰ τὸ θεραπεύσω.

— Ὅχι· δὲν θὰ γίνῃ ἔτσι. Δὲν ἐμπήκες στὸ νόημα. Θὰ πᾶς ἐκεῖ, καὶ μετὰ λόγια σου ποῦ ξέρεις νὰ λές, καὶ μ' αὐτὰ τὰ χεῖλη ποῦ σοῦ ἔδωκε ὁ Θεός, θὰ τὴν κάμῃς νὰ λάβῃ ὑπομονή, καὶ θὰ τὴν παρηγορήσῃς. Καὶ ἂν τῆς 'πῇς μάλιστα πῶς τὴν ἀγαπᾷς, καὶ ὅτι μόνον γιὰ χάρι τοῦ Θεοῦ τὴν ἀφίνεις, τοῦλάχιστον δὲν θὰ τῆς προσβάλλῃς τὴν γυναικεία της ὑπερηφάνειαν.

— Μὲ αὐτὸ ποῦ μοῦ προτείνεις, τὰ βᾶλλω μετὰ τὸν Θεόν· εἶνε κινδυνῶδες καὶ δι' ἐμέ καὶ δι' αὐτήν.

— Καὶ πῶς θὰ τὰ βάλῃς μετὰ τὸν Θεόν; Ὅταν ὁ Θεὸς ἰδῇ τὴν τιμιότητά σου καὶ τοὺς καλοὺς σου σκοποὺς, δὲν θὰ σὲ βοηθήσῃ ἡ χάρις του νὰ μὴ χαθῇς σ' αὐτὴ τὴν δοκιμασίᾳ ποῦ σὲ ρίχνω μετὰ πολὺ δίκην; Δὲν πρέπει νὰ σώσῃς τὴν κόρην μου ἀπὸ τὴν ἀπελπισίαν, καὶ νὰ τὴν φέρῃς 'ς τὸν καλὸ δρόμο; Ἄν ἀποθάνῃ ἀπὸ τὴν λύπην της ὅταν ἰδῇ πῶς τὴν περιφρονῇς, καὶ ἂν ἀπὸ τὸ θυμὸ της πάρῃ καὶ ἕνα σχοινὶ καὶ κρεμασθῇ ἀπὸ κανένα δοκάρι, πιστεύῃ μου, ἡ μετάνοιά σου θὰ ἦνε χειρότερη παρὰ τὴ φωτιὰ ἀπὸ πίσσα καὶ θειάφι ποῦ βράζει εἰς τὰ καζάνια τῆς κόλασις.

— Ὅποια φρίκη! Δὲν θέλω νὰ ἀπελπισθῇ. Θὰ συμμαζεύσω ὅλον τὸ θάρρος μου. Θὰ υπάγῃ νὰ τὴν ἰδῶ.

— Ὁ Θεὸς νὰ σὲ εὐλογήσῃ. Ἀφοῦ μοῦ τὸ ἔλεγε ἡ καρδιά μου! ἀφοῦ εἶσαι καλός!

— Πότε θέλεις νὰ υπάγῃς;

— Ἀπόψε 'ς τῆς δέκα ἀκριβῶς. Ἐγὼ θὰ ἦμαι εἰς τὴν πόρτα τοῦ δρόμου ὅπου θὰ σὲ περιμένω, καὶ θὰ σὲ φέρω σ' αὐτὴ.

— Γνωρίζει ἐκείνη ὅτι ἦλθες νὰ με ἰδῇς;

— Ὅχι· ὅλα αὐτὰ τὰ ἐσχέδιασα ἐγὼ· ἀλλὰ θὰ τὴν προετοιμάσω τεχνικὰ μήπως καὶ λιποθυμήσῃ ἀπὸ τὴν ἐπίσκεψίν σου καὶ ἀπὸ τὴν ἀνέλπιστή της χαρὰ. Μαῦ ὑπόσχεται πῶς θὰ πᾶς;

— Θὰ υπάγῃ.

— Μὴ λείψῃς 'ς τὰς δέκα τὸ βράδυ ἀκριβῶς. Θὰ ἦμαι 'ς τὴν πόρτα.

Καὶ ἡ Ἀντωνία κατήλθεν ἀνὰ δύο τὰς βαθμίδας τῆς κλίμακος καὶ εὐρέθη ἐν τῇ ὁδῷ.

* *

Δὲν δυνάμεθα ν' ἀρνηθῶμεν ὅτι ἡ Ἀντωνία προσηνέχθη φρονιμώτατα κατὰ τὴν περίστασιν ταύτην. Καὶ αὐτὴ ἔτι ἡ ὁμιλία της ὑπῆρξε τόσον ἀξιοπρεπὴς καὶ εὐγενική, ὥστε ἠδύνατό τις νὰ μὴ τὴν πιστεύσῃ, ἐὰν δὲν ἐγνώριζε προφανέστατα πᾶν ὅ,τι διηγῆθημεν ἐνταῦθα, καὶ ἂν δὲν ἀνελογίζετο πρὸς τούτοις τὰ κατορθώματα, δι' ἃ εἶνε ἱκανὸν τὸ λεπτοφυὲς πνεῦμα μίας γυναικός, ὅταν ὡς διέγευμα χρησιμεύῃ αὐτῇ συμφέρον ἢ μέγα τι πάθος.

Ἦτο μεγάλη, ἀναμφιβόλως, ἡ ἀγάπη ἣν εἶχεν ἡ Ἀντωνία διὰ τὴν κόρην της, καὶ βλέπουσα αὐτὴν τόσον ἐρωτευμένην καὶ τόσον ἀπέλπιδαν, δὲν ἠδύνατο εἰμὴ νὰ ζητήσῃ φάρμακον διὰ τὸ πάθος της.

Ἡ συνέντευξις, εἰς ἣν ἐρριψοκινδύνευσεν ὁ δὸν Λουδοβίκος, ἦτο ἀνέλπιστος θρίαμβος. Τὸ βέβαιον εἶνε ὅτι ἡ Ἀντωνία, ὅπως ἐπωρελῆθη τοῦ θριάμβου τούτου, διέθεσε τὰ πάντα ἐξ ἀπροόπτου μετὰ μεγίστης ἐπιτηδειότητος. Ὡρισε τὴν δεκάτην τῆς νυκτός ὡς ὥραν τῆς συνεντεύξεως, διότι αὕτη ἦτο ἡ ὥρα, καθ' ἣν συνήθως κατὰ τὴν παλαιὰν καὶ καταργηθεῖσαν ἡ διακοπεῖσαν ἤδη ἐσπερινὴν συναναστροφὴν, συνηντῶντο ἡ Πεπίτα καὶ ὁ δὸν Λουδοβίκος. Ὡρῆσεν αὐτὴν ἐπίσης, ὅπως ἀπομακρύνῃ τοὺς ψιθυρισμοὺς καὶ τὰ

σκάνδαλα, διότι εἶχεν ἀκούσει ποτὲ ἱεροκήρυκά τινα κηρύσσοντα ὅτι κατὰ τὸ Εὐαγγέλιον, τὸ χειρότερον πρᾶγμα εἶνε τὰ σκάνδαλα, καὶ ὅτι οἱ προξενούντες τοιαῦτα πρέπει νὰ ρίπτονται εἰς τὴν θάλασσαν μὲ μίαν μυλόπετραν εἰς τὸν λαὸν.

Ἐπανήλθε λοιπὸν ἡ Ἀντωνία εἰς τὸν οἶκον τῆς κυρίας τῆς λίαν εὐχαριστημένη δι' αὐτήν, καὶ ὅλως ἀποφασισμένη νὰ διαθέσῃ τὰ πράγματα καταλλήλως, οὕτως ὥστε τὸ φάρμακον, ὅπερ εἶχε ζητήσει, νὰ ᾖ ὠφέλιμον, ἢ νὰ μὴ δεινῶσῃ ἐπὶ μᾶλλον τὸ πάθος τῆς Πεπίτας, ἀντὶ νὰ θεραπεύσῃ αὐτό.

Τὴν δὲ Πεπίταν ἐσκέφθη καὶ ἀπεφάσισε νὰ μὴ προειδοποιήσῃ, εἰμὴ τὴν τελευταίαν στιγμὴν, καὶ νὰ τῇ εἴπῃ, ὅτι ὁ δὸν Λουδοβίκος, τῇ εἶχε ζητήσει ἀπ' ἐκείνου μίαν ὥραν καταλλήλως, ὅπως ἔλθῃ καὶ τὴν ἀποχαιρέτισῃ, καὶ ὅτι αὐτὴ τοῦ ὥρισε τὴν δεκάτην.

Διὰ νὰ μὴ γίνῃ δὲ λόγος τις, ἐὰν ἐβλεπον εἰσερχόμενον τὸν δὸν Λουδοβίκον, ἐσκέφθη πῶς νὰ μὴ τὸν ἴδωσι, καὶ πρὸς τοῦτο ἦτο ἐπίσης καταλλήλως καὶ ἡ ὥρα καὶ ἡ θέσις τῆς οἰκίας. Τὴν ἐννάτην, ἡ ὁδὸς θὰ ἦτο πλήρης ἀνθρώπων, ἐνεκα τῆς ὁλονυκτίας, καὶ ὡς ἐκ τούτου θὰ προσεῖχον ὀλιγώτερον εἰς τὸν δὸν Λουδοβίκον, ὅτε θὰ διήρχετο δι' αὐτῆς. Νὰ εἰσέλθῃ ἐν τῷ προαυλίῳ, ἦτο ζήτημα στιγμῆς, αὐτὴ δὲ περιμένονσα ἐκεῖ, θὰ τὸν εἰσῆγεν εἰς τὴν οἰκίαν, χωρὶς κανεὶς νὰ τὸν ἴδῃ.

Ὅλαι ἡ αἱ πλείσται τῶν οἰκιῶν τῶν πλουσίων ἐπαρχιωτῶν τῆς Ἀνδαλουσίας, φαίνονται ὡσεὶ δύο ὁμοῦ οἰκήματα καὶ τοιαύτη ἦτο ἡ οἰκία τῆς Πεπίτας. Ἐκαστον τῶν οἰκημάτων τούτων ἔχει τὴν εἰσοδὸν του. Διὰ τῆς κυρίας εἰσόδου εἰσέρχεται τις εἰς τὸ ἰσόγειον, μετὰ πολυτελείας καὶ διὰ κιόνων κεκοσμημένον, εἰς τὰς αἰθούσας καὶ τοὺς λοιποὺς θαλάμους τῶν οἰκοδεσποτῶν. Διὰ δὲ τῆς ἐτέρας, εἰς τὴν αὐλήν, τὰ ἵπποστάσια καὶ ἀμαξοστάσια, τὰ μαγειρεῖα, τὸν μύλον, τὰ ἐλαιοπιεστήρια, σιτοβολῶνας, ἀποθήκας, ἐν αἷς φυλάσσονται αἱ ἐλαταί, μέχρι τῆς συνθλίψεως αὐτῶν, ἀποθήκας τοῦ ἐλαίου, τοῦ γλεύκους, τοῦ οἶνου πνεύματος καὶ τοῦ ὄξους ἐντὸς μεγάλων κῶδων, καὶ τὰ ὑπόγεια, ἐν οἷς φυλάσσεται ἐντὸς βυτίων ὁ παλαιὸς οἶνος καὶ ὁ νέος ἢ ὁ ἤδη βεβλαμμένος. Τὸ δεύτερον τοῦτο οἶκημα, ἡ τὸ μέρος τοῦτο τῆς οἰκίας, καὶ ἂν ἔτι κεῖται ἐν τῷ κέντρῳ πληθυσμοῦ ἐξ εἰκοσι καὶ εἰκοσιπέντε χιλιάδων ψυχῶν, καλεῖται μὲν ταῦτα οἰκία ἐξοχική. Ὁ ἐνοικιστής, οἱ ἐπιστάται, ὁ ἡμιονηγός, οἱ κυριώτεροι ἐργάται καὶ σταθερώτεροι ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ τοῦ ἰδιοκτῆτου, συναθροίζονται ἐκεῖ τὸ ἑσπέρας, τὸν μὲν χειμῶνα περὶ τὴν κολοσσιαίαν ἐστίαν μεγάλου πινὸς μαγειρείου, τὸ δὲ θέρος εἰς τὸ ὑπαίθριον ἢ εἰς διαμέρισμά τι εὐαερώτερον καὶ δροσερώτερον, περιμένοντες ἐκεῖ τὴν ἐπιστροφὴν τῶν ἰδιοκτῆτῶν.

Ἡ Ἀντωνία ἐσκέφθη, ὅτι ἡ συνδιάλε-

ξις καὶ ἡ ἐξηγήσις, ἣν ἐπεθύμει νὰ κάμωσιν ἡ κόρη τῆς καὶ ὁ δὸν Λουδοβίκος, ἔπρεπε νὰ γίνωσιν ἐν ἡσυχίᾳ, χωρὶς οὐδεὶς νὰ διαταράξῃ αὐτοὺς, καὶ διὰ τοῦτο παρήγγειλεν ὅτι τὴν νύκτα ἐκείνην, χάριν τῆς ὁλονυκτίας τοῦ Ἀγίου Ἰωάννου, αἱ θεραπειαινίδες τῆς Πεπίτας ἦσαν ἐλεύθεραι ὁλοκλήρου τῆς ὑπηρεσίας των, καὶ ἡ δύναντο νὰ ὑπάγουν νὰ διασκεδάσουν εἰς τὴν ἐξοχικὴν οἰκίαν, καταρτίζουσαι μετὰ τῶν εὐρώστων χωρικῶν μίαν καλὴν διασκεδάσιν ἐκ χορῶν, ἁμαμάτων, κροτάλων καὶ μεταμφιεσμῶν.

Τοιοῦτοτρόπως τὸ κύριον οἶκημα θὰ ἔμενε σχεδὸν ἔρημον καὶ σιωπηλόν, ἀνευ ἐτέρου κατοίκου, πλὴν αὐτῆς καὶ τῆς Πεπίτας, καὶ καταλλήλως τὸν διὰ τὴν μόνωσιν καὶ ἡσυχίαν, αἰτινας ἦσαν ἀναγκαῖαι διὰ τὴν συνέντευξιν, ἣν εἶχε προετοιμάσει, καὶ ἐξ ἧς ἐξήρτητο ἴσως ἡ τύχη δύο τισούτων ἀγαπητῶν προσώπων.

Ἐνῶ ἡ Ἀντωνία ἐπορεύετο ἀνὰ κρυφὸν καὶ συνδυάζουσα ταῦτα πάντα ἐν τῷ πνεύματι τῆς, ὁ δὸν Λουδοβίκος, μόλις ἀπέμεινε μόνος, μετῃ μελήθη ὅτι προσήνεχθη τόσον ἐλαφρῶς, καὶ ὅτι ὑπῆρξε τοσοῦτον ἀσθενής, ὥστε νὰ παραδεχθῇ τὴν συνέντευξιν, ἣν ἡ Ἀντωνία τῷ προέτεινε.

Ὁ δὸν Λουδοβίκος ἤρξατο ἀναλογιζόμενος τὴν συμπεριφορὰν ταύτην τῆς Ἀντωνίας, καὶ τῷ ἐφάνη ἀνοικειότερα τῆς τοῦ Ἐνῶν καὶ τῆς Οὐρανίας. Εἶδε πρὸ αὐτοῦ ὁλόκληρον τὸν κίνδυνον, εἰς ὃν ἔκουσῶς ἐξετίθετο, καὶ δὲν ἔβλεπε τί θὰ ἐκέρδιζεν ἐπισκεπτόμενος μετὰ προφυλάξεως καὶ κρυφίως μίαν ὥραιαν χῆραν.

Νὰ τὴν ἐπισκεφθῇ, ὅπως ὑποκύψῃ καὶ ἐμπέσῃ εἰς τὰ δίκτυά της, ἐμπαίζων τοὺς πόθους του, παραιτῶν κακῶς τὸν Μητροπολίτην, ὅστις εἶχε συστήσει τὴν αἴτησίν του περὶ ἀδείας, καὶ αὐτὸν τὸν ὑψίστον Ποντίφικα, ὅστις εἶχε χορηγήσει τὴν ἀδειαν ταύτην, καὶ παραιτούμενος τῆς ἱερῶσύνῃς, τῷ ἐφάνετο μεγίστη ἀμαρτωσις τῆς ὑπολήψεώς του. Ἦτο πρὸς τούτοις προδοσία κατὰ τοῦ πατρὸς του, ὅστις ἠγάπα τὴν Πεπίταν καὶ ἐπεθύμει νὰ τὴν νυμφευθῇ. Νὰ τὴν ἐπισκεφθῇ πάλιν, ὅπως τὴν ἀπελπίσῃ, ἔτι μᾶλλον τῷ ἐφάνετο πολὺ σκληρότερον ἢ τὸ νὰ φύγῃ χωρὶς νὰ τῇ ὁμιλήσῃ.

Ὑπὸ τῶν λόγων τούτων ἀγόμενος, τὸ πρῶτον, ὅπερ ἐσκέφθη ὁ δὸν Λουδοβίκος, ἦτο νὰ μὴ ὑπάγῃ εἰς τὴν συνέντευξιν, χωρὶς νὰ δικαιολογηθῇ ἢ νὰ εἰδοποιηθῇ, καὶ οὕτως ἡ Ἀντωνία θὰ τὸν περιέμενεν εἰς μάτην ἐν τῷ προαυλίῳ.

Ἄλλ' ἡ Ἀντωνία θὰ ἐγνωστοποιήσεν ἤδη πρὸς τὴν κυρίαν τῆς τὴν ἐπίσκεψιν, καὶ αὐτὸς, μὴ πορευόμενος, θὰ ἐφέρετο λίαν ἀγροῖκος καὶ πρὸς τὴν Ἀντωνίαν καὶ πρὸς τὴν Πεπίταν.

[Ἐπεται συνέχεια]. ANT. ΦΡΑΒΑΣΙΑΝΣ.

ΑΛΦΟΝΣΟΥ ΔΕ ΚΑΛΟΝΝΕ

ΕΥΑ

Ὁ νεαρὸς ποιητὴς Ὁράτιος Ἐστηζίτο, ἐπεράτου νέον βιβλίον. Πρὸ ὀλίγου εἶχε γράψῃ τοὺς δύο τελευταίους στίχους.

Ἐπὶ πολὺ ἀμφέβαλλε μεταξὺ τῶν λέξεων ἀποκτηνωθεῖς καὶ «κεκμηκώς». Τὸ «κεκμηκώς» ἦτο κοινόν, οὐδεὶς ὑπάρχει, ὅστις ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν δὲν λέγει ἐκείτον κεκμηκός· ἐνῶ πολὺ σπανίως ὁμολογεῖ αὐτὸν ἀποκτηνωθέντα. Ἡ λέξις «ἀποκτηνωθεῖς» εἶνε ἐκφραστικώτερα παρὰ τὸ κάλλιον τὴν καταπτώσιν τοῦ δύοντος ἡλίου, ἡ λέξις αὕτη εἶνε νεωτέρα καὶ μᾶλλον ἀρμόζουσα διὰ τὸν ἥλιον. Ἄς ᾔναι λοιπὸν «ἀποκτηνωθεῖς».

Ὁ Ὁράτιος Ἐστηζίτο ἔθηκε τὰ χειρόγραφα του ἐντὸς φακέλλου καὶ τὰ ἔριψεν εἰς τὸ ταχυδρομεῖον.

Ὅπως τελειώσῃ τὸ βιβλίον του τῶν Διόντων Ἡλίων, ὁ νεαρὸς ποιητὴς, ἐλπίς τῆς νέας σχολῆς, εἶχε καταφύγει μακρὰν τοῦ θορύβου, εἰς μικρὸν τι χωρίον τοῦ Ποατοῦ, ὅπου ὁ πολιτισμὸς δὲν εἶχεν ἀκόμη ἐξαπλωθῇ· δὲν ἐλάμβανον ἐκεῖ ἐφημερίδας. Ἐκεῖ οὐτε διασκεδάσεις, οὐτε συνομιλίαι, οὐτε θεάματα, ἐκτὸς τῶν τῆς φύσεως, περὶ ὧν ὁ ποιητὴς οὐδόλως ἐνδιεφέρετο, καὶ οὐτε καὶ βιβλίον τι διὰ νὰ διασκεδάσῃ τις.

Ἡ συνομιλία μετὰ τοῦ γέρω Θωμά, τοῦ δημάρχου τοῦ χωρίου, ἡ μετὰ τοῦ κύρ Γκατιέ, τοῦ δασοφύλακος, περιστρέφετο πάντοτε ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἀντικειμένου, τοῦ ἀπειρωτέρου, εἶνε ἀληθές, τὸ ὅποῖον ὑπάρχει εἰς τὸν κόσμον, τῆς βροχῆς δηλαδὴ καὶ τοῦ ὠραίου καιροῦ. Τέλος, καὶ τοῦτο εἶνε τὸ ἄκρον ἄκρον τῆς ἀπελπισίας δι' ἕνα ποιητὴν, οὐτε καὶ ἐν ὠραίῳ πρόσωπον διὰ νὰ τὸ παρατηρήσῃ τις προσεκτικῶς! Ὅλαι αἱ νεάνιδες τοῦ χωρίου ἦσαν ἀσχημοὶ· ὅλαι ἦσαν γεροντοκόριτσα ἢ ἐφάνοντο τοιαῦτα, τοῦ ὅπερ ἀκριβῶς τὸ αὐτό.

Ὁ Ὁράτιος ἄλλως τε δὲν εἶχε τὸν καιρὸν νὰ στρέψῃ πρὸς τὸ μέρος τοῦτο τὴν προσοχήν του. Εἶχεν ἐπιδοθῇ εἰς τὸ ποιεῖν καὶ τὸ εἶχε παραδόσει εἰς τὴν ρηθεῖσαν ὥραν, ἀλλὰ κατόπιν ἐργασίας ἐπιπόνου, ἡ ὁποία δὲν τῷ εἶχεν ἐπιδόσει νὰ σκέπτεται ἄλλο τι. Περιέμενε τώρα τὰς διορθώσεις καὶ διὰ νὰ διασκεδάσῃ ὀλίγον ἤρχισε νὰ κάμῃ περιπάτους ἐπὶ τινὰς ἡμέρας, πορευόμενος τῇδε καὶ κείθε, διατρέχων τοὺς ἀγρούς, ἐπισκεπτόμενος τὰ γειτονικά χωρία καὶ οὐδὲν βλέπων ἐν αὐτοῖς τὸ ὅποῖον δὲν εἶχεν ἴδει, ἀγρούς, δένδρα, κωδωνοστάσια, καλύβας, ἰνδιάνους ἐντὸς τῶν κοιλάδων, βοῦς βόσκοντας, ἵππους ἐπὶ τῶν ὁδῶν, ἀνθρώπους ὅπισθεν τῶν ἵππων καὶ γρακίας ἐπὶ τοῦ κατωφλίου τῶν θυρῶν των. Τοῦτο ἦτο ἐλάχιστον δι' ἕνα ποιητὴν, ὅστις εἶχε τὴν φαντασίαν ζέουσιν, οὕτως εἰ-